Gemeente Borger-Odoorn

GEMEENTERAAD

Onderwerp: Vaststellen Verordening nadeelcompensatie Borger-Odoorn 2024

Registratienummer: 72840-2023:467510

Besluit van de raad van de gemeente Borger-Odoorn tot vaststelling van de Verordening nadeelcompensatie Borger-Odoorn 2024 (Verordening nadeelcompensatie Borger-Odoorn 2024)

De raad van de gemeente Borger-Odoorn
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 november 2023 nr. 72840-2023:467510;
gelet op de artikelen 108 en 149 van de Gemeentewet, titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 15.1 van de Omgevingswet;
besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening nadeelcompensatie Borger-Odoorn 2024

Artikel 1. Toepassingsbereik
Deze verordening heeft betrekking op aanvragen om schadevergoeding als bedoeld in artikel 4:126, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, waarvan de aanvrager stelt dat die wordt veroorzaakt door een bestuursorgaan van de gemeente.

Artikel 2. Heffen recht
Voor het in behandeling nemen van de aanvraag om schadevergoeding wordt een recht van €300,-- geheven.

Artikel 3. Aanvraag
1. De aanvrager van schadevergoeding maakt gebruik van een door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld elektronisch formulier.
2. In aanvulling op artikel 4:127 van de Algemene wet bestuursrecht bevat een aanvraag mede:
a. als het schade betreft wegens winst- of inkomstenderving: een door een accountant gewaarmerkte jaarrekening over het jaar waarin schade is geleden, alsmede de door een accountant gewaarmerkte jaarrekeningen over een periode van drie jaar voorafgaande aan het jaar waarin het besluit of de feitelijke handeling waarop de aanvraag betrekking heeft, genomen is respectievelijk een aanvang genomen heeft (bij een aanvraag wegens winst- of inkomstensderving);
b. als het schade betreft wegens gederfde huurinkomsten: een afschrift van de huurovereenkomst of gebruiksovereenkomst en een eigendomsakte.

Artikel 4. Adviescommissie
1 . Het college van burgemeester en wethouders wint advies in bij een adviescommissie voor zover dat naar zijn oordeel noodzakelijk is om op de aanvraag om schadevergoeding te kunnen beslissen.
2 . Advies als bedoeld in het eerste lid, wordt in ieder geval niet ingewonnen als:

a . de aanvraag naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders kennelijk ongegrond is, omdat zich kennelijk een weigeringsgrond voordoet als bedoeld in artikel 4:126, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht;
b . de schade kennelijk niet kan worden toegerekend aan een door het bestuursorgaan van de gemeente genomen besluit of verrichte handeling;
c . de aanvraag naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders voldoende gelijkenis vertoont met andere aanvragen waarvoor al advies is uitgebracht;
d . de schadevergoeding kennelijk minder bedraagt dan €500,-- of
e . naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders in de gemeentelijke organisatie voldoende deskundigheid voor de beoordeling van de aanvraag aanwezig is.
3 . Een adviescommissie bestaat uit een of meer deskundigen.
4 . Een adviescommissie wordt aangewezen door het college van burgemeester en wethouders. De adviescommissie wordt aangewezen voor de behandeling van een of meer aanvragen. In de adviescommissie is in ieder geval expertise aanwezig op het gebied van planschade en op het gebied van accountancy of financieel economische bedrijfsvoering wanneer de complexiteit van de aanvraag hierom vraagt.

Artikel 5. Procedure
1 . Als advies wordt ingewonnen bij een adviescommissie, informeert het college van burgemeester en wethouders, de aanvrager en belanghebbenden.
2 . Bij de toepassing van de artikelen 4:7 en 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht wordt naast de aanvrager voor zover van toepassing betrokken:
a . degene die de activiteit verricht en met wie een overeenkomst als bedoeld in artikel 13.3c, eerste lid, van de Omgevingswet is gesloten, en,
b . als sprake is van een schadeveroorzakend besluit naar aanleiding van een aanvraag, zoals bedoeld in artikel 13.3d van de Omgevingswet, de aanvrager van dat besluit of degene die de toegestane activiteit verricht, tenzij:
1 °. de schadevergoeding redelijkerwijze voor rekening behoort te blijven van het bestuursorgaan van de gemeente, of
2 °. de schadevergoeding voldoende op een andere manier is verzekerd.

Artikel 6. Uitbetaling
Bij geheel of gedeeltelijke toewijzing van een aanvraag om schadevergoeding, wordt de toegewezen schadevergoeding uiterlijk betaald bij het onherroepelijk worden van het besluit op de aanvraag.

Artikel 7. Aanvraag voorschot
Het college van burgemeester en wethouders kan in het geval van bijzondere omstandigheden, vooruitlopend op de beslissing op een aanvraag om schadevergoeding, een voorschot verlenen als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een verplichting tot betaling zal worden vastgesteld.

Artikel 8. Intrekking oude regeling
1.De Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Borger-Odoorn 2010 wordt ingetrokken.
2. De Procedureregeling planschadevergoeding 2005 wordt ingetrokken.
3. De in het eerste en tweede lid genoemde regelingen blijven van toepassing op aanvragen om schadevergoeding die zijn ingediend voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening en op verzoeken met betrekking tot planschade die vallen onder artikel 4.17 van de Invoeringswet Omgevingswet.

Artikel 9. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt tegelijk met de Omgevingswet in werking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening nadeelcompensatie Borger-Odoorn 2024.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 30 november 2023.

De gemeenteraad van Borger-Odoorn,

de griffier,	de voorzitter,
I. Oosting MSc LLM	mr. J. Seton

Gemeente Borger-Odoorn

Toelichting

Nadeelcompensatieregeling Algemene wet bestuursrecht en Omgevingswet

Naar verwachting treedt 1 januari 2024 de nadeelcompensatieregeling, titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), in werking. In die regeling worden bestaande regelingen voor nadeelcompensatie in verschillende wetten en buitenwettelijke regelingen samengevoegd en geharmoniseerd. Titel 4.5 van de Awb voorziet in een algemene regeling van de vergoeding (of tegemoetkoming) van schade door rechtmatig overheidshandelen. Daarbij kan worden gedacht aan verzoeken wegens winst- of inkomstenderving, gederfde huurinkomsten, of de lagere opbrengst bij de verkoop van een bedrijf of een onroerende zaak.

Op 1 januari 2024 treedt waarschijnlijk ook de Omgevingswet (hierna: Ow) in werking. In de Ow is een nadeelcompensatieregeling opgenomen die aansluit bij de generieke regeling uit de Awb (hoofdstuk 15 van de Ow).

Normaal maatschappelijk risico

Vooropgesteld wordt dat de overheid niet verplicht is om iedere schade die zij in de rechtmatige uitoefening van haar publieke taken veroorzaakt, in zijn geheel te vergoeden. Dat overheidsingrijpen voor sommige burgers en ondernemingen nadelige gevolgen kan hebben, is namelijk onvermijdelijk.

Tot op zekere hoogte moeten deze gevolgen dus worden geaccepteerd, het normaal maatschappelijk risico. Burgers die door rechtmatig overheidsoptreden schade lijden die uitgaat boven het normaal maatschappelijk risico en in vergelijking tot anderen onevenredig zwaar worden getroffen, kunnen desgevraagd schadevergoeding ontvangen (artikel 4:126 van de Awb). De hoogte daarvan moet in zo'n geval redelijk zijn. De schadevergoeding dekt dus niet vanzelfsprekend de volledige schade. Een deel van de schade zal altijd voor eigen rekening blijven.

Artikelsgewijs

Enkel de bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader behandeld.

Artikel 1. Toepassingsbereik

Deze verordening heeft betrekking op aanvragen om schadevergoeding vanwege rechtmatig overheidshandelen. Het gaat om nadeelcompensatie als bedoeld in titel 4.5 van de Awb en afdeling 15.1 van de Ow. Het kan voorkomen dat schade door meerdere overheden wordt veroorzaakt, bijvoorbeeld door zowel de gemeente als het waterschap. In deze bepaling wordt verduidelijkt dat de aanvrager in dat geval het loket kiest. Het gaat in deze verordening om schade waarvan door de aanvrager wordt gesteld dat die wordt veroorzaakt door een

bestuursorgaan van de gemeente. Hierop bestaat een uitzondering. Dat betreft de situatie waarbij de aanvraag om schadevergoeding betrekking heeft op een besluit ter uitvoering van een projectbesluit. Op die situatie is de regeling van artikel 15.8 van de Ow van toepassing. Daarin is geregeld dat het bestuursorgaan dat het projectbesluit heeft vastgesteld het bestuursorgaan is dat de schadevergoeding toekent.

Artikel 2. Heffen recht

Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding wordt een recht geheven. De figuur van de heffing is in artikel 4:128 van de Awb geïntroduceerd om te voorkomen dat er al te lichtvaardig wordt overgegaan tot indiening van een aanvraag om schadevergoeding. Het recht bedraagt € 300,-. Als het recht niet wordt voldaan, wordt besloten om op grond van artikel 4:5 van de Awb de aanvraag niet te behandelen. Bij toewijzen van de aanvraag wordt ook het geheven recht terugbetaald (artikel 4:129, aanhef en onder c, van de Awb).

Artikel 3. Aanvraag

Eerste lid

De artikelen 4:2 en 4:127 van de Awb bevatten de aanvraagvereisten voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding. Als niet aan de aanvraagvereisten wordt voldaan wordt de aanvraag op grond van artikel 4:5 van de Awb niet in behandeling genomen. In aanvulling hierop is in het eerste lid geregeld dat de aanvrager van schadevergoeding gebruik maakt van een door het college vastgesteld [elektronisch] formulier.

Wanneer de aanvraag niet wordt aangeleverd via het [elektronisch] formulier, kan worden besloten de aanvraag niet in behandeling te nemen. Dat kan betekenen dat de aanvrager wordt verzocht de aanvraag nadeelcompensatie alsnog via het formulier in te dienen. De gemeente moet dan aangeven bij de aanvrager dat de aanvraag niet volledig is. De gemeente kan dan expliciet de termijnen opschorten tot het moment dat wel de stukken zijn ingediend.

Tweede lid

Hier zijn aanvullende eisen ten aanzien van schadeclaims wegens winst- of inkomstenderving of gederfde huurinkomsten opgenomen. Het gaat hier om gegevens en bescheiden die ten minste worden verstrekt. Uiteraard worden alleen gegevens gevraagd die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 4. Adviescommissie

Eerste en tweede lid

In dit artikel is voorzien in de mogelijkheid om de gemeentelijke deskundigheid naar aanleiding van een ingekomen aanvraag om schadevergoeding aan te vullen. Uitgangspunt is dat in de gemeente voldoende deskundigheid aanwezig is om de aanvraag te kunnen beoordelen. Alleen als het nodig is, wordt advies ingewonnen bij een adviescommissie. Dit uitgangspunt komt ook tot uitdrukking in het tweede lid. Daarin is vastgelegd in welke

situaties in ieder geval geen advies bij een adviescommissie wordt ingewonnen. Als een adviescommissie wordt ingeschakeld, betekent dit niet automatisch dat deze wordt gevraagd over de hele aanvraag te adviseren.

De adviseur(s) zijn adviseurs als bedoeld in artikel 3:5 van de Awb en vormen een adviescommissie als bedoeld in artikel 4:130 van de Awb. Dat betekent dat moet worden voldaan aan de vereisten van dat artikel. Bij het afhandelen van aanvragen waarbij adviseur(s) zijn aangewezen, bedraagt de beslistermijn maximaal zes maanden in plaats van de reguliere termijn van acht weken. Die termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd (artikel 4:130 van de Awb). De adviseur(s) maken geen deel uit van en zijn niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan en zijn niet betrokken bij de schadeveroorzakende gebeurtenis waarop de aanvraag betrekking heeft.

Vierde lid

Een tijdelijke (veelal eenhoofdige) adviescommissie wordt over het algemeen samengesteld met een deskundige van een extern adviesbureau op het gebied van nadeelcompensatie en kan specifiek worden ingezet voor een of meer aanvragen die vallen onder de schadeoorzaken als genoemd onder artikel 15.1 Omgevingswet. De gemeente maakt veelal gebruik van een eenhoofdige adviescommissie in de vorm van een extern adviesbureau die ter zake kundig is op het gebied van planschade.

Bij het te nemen besluit wordt de adviescommissie die het advies heeft opgesteld vermeld en wordt het advies ter motivering bijgevoegd (art. 3:8 van de Awb). Er kan in afwijking van het advies worden besloten. Dat moet dan wel goed worden gemotiveerd. Verder is het van belang dat het college zich ervan vergewist, dat het onderzoek van de adviseur(s) op zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden (art. 3:9 van de Awb).

Artikel 5. Procedure

Eerste lid

De procedure en bijbehorende beslistermijnen voor het tot stand komen van het besluit op de aanvraag om schadevergoeding zijn uitputtend geregeld in de Awb. Aanvullend hierop is vastgelegd dat het bestuursorgaan de aanvrager en belanghebbenden informeert als advies wordt ingewonnen bij een adviescommissie. De opdracht aan de adviseur(s) kan ook worden ingetrokken. In dat geval worden de aanvrager en belanghebbenden daar over geïnformeerd.

Tweede lid

Op de voorbereiding van het besluit op een aanvraag om schadevergoeding is de Awb van toepassing, waaronder de bepalingen over de voorbereiding van besluiten (hoofdstuk 4 van de Awb).

Dat betekent onder andere dat de artikelen 4:7 en 4:8 van de Awb van toepassing zijn op grond waarvan de aanvrager en eventuele belanghebbenden, binnen de daar opgenomen kaders, in de gelegenheid worden gesteld om voorafgaand aan de beslissing op de aanvraag een zienswijze naar voren te brengen. In het tweede lid is verduidelijkt welke partijen naast de aanvrager een zienswijze naar voren kunnen brengen. Dat zijn, voor zover van toepassing

degenen met wie een schadeovereenkomst is gesloten en, als sprake is van een schadeveroorzakend besluit naar aanleiding van een aanvraag, de aanvrager van dat besluit of degene die de toegestane activiteit verricht. Die zienswijze kan naar keuze schriftelijk of mondeling naar voren worden gebracht (artikel 4:9 van de Awb).

Artikel 6. Uitbetaling

In deze bepaling is de uiterste betaaltermijn vastgelegd. Als een aanvraag om schadevergoeding geheel of gedeeltelijk wordt toegekend, wordt het betreffende bedrag uiterlijk bij het onherroepelijk worden van het toekenningsbesluit uitbetaald. Dus na afronding van eventuele bezwaar- en beroepsprocedures.

Artikel 7. Aanvraag voorschot

Alleen wanneer er sprake is van bijzondere omstandigheden zal worden overgegaan tot het uitbetalen van een voorschot. Daarvan kan bijvoorbeeld sprake zijn wanneer de aanvrager als gevolg van het rechtmatige overheidsbesluit in een faillissementssituatie terecht is gekomen. In situaties waarin een voorschot schadebeperkend werkt zal worden overgegaan tot het uitkeren van een voorschot.